

CHUO KIKUU KISHIRIKI CHA KIBABII

**(CHUO KIKUU KISHIRIKI CHA CHUO KIKUU CHA SAYANSI NA TEKNOLOJIA
CHA MASINDE MULIRO)**

KIS 211: ORAL LITERATURE (FASIHI SIMULIZI)

2013/2014

MAIN EXAM

MAAGIZO: JIBU MASWALI MANNE; SWALI LA KWANZA NI LA LAZIMA

1. (a) Eleza maana ya fasihi simulizi (alama 2)

Sanaa ya mazungumzo ambayo ni ya kubuni na ambayo yanasimuliwa, kukaririwa, kuigiza au kuhadithiwa.

Masimulizi tunayopokea mdomo kwa mdomo na kuna matumizi ya ulumbi

(Kadiria majibu ya wanafunzi. Tuzo al.2)

- (b) Taja na kufafanua nadharia ambazo zinaeleza asili ya fasihi simulizi. (alama 6)

(Nadharia ya hisi za binadamu, ya kazi na kidhanifu.)

(Kutaja al 1 kueleza al. 1 jumla al.6)

- (c) Taja mihimili ya nadharia ya ubadilikaji na uonyeshe jinsi inavyoweza kutumiwa kuhakiki kiperi cha nyimbo katika fasihi simulizi. (alama 10)

(Mabadiliko ni jambo la kawaida, huelekeza, yana ulazaima, hayana kikomo na huwa na vyanzo

(Kutaja al 5 kutumikiza al. 5)

- (d) Jadili umuhimu wa fasihi simulizi katika jamii ya sasa. (alama 7)

Imebadilika kulingana na wakati na kumulika maisha ya kisasa mf. Sarakasi, vichekesho Burudani

Kufahamisha na kuelimisha kuhusu masala ibuka

Utambuzi wa kuelewa mambo

Kujielewa, kuwelewa wengine, mazingira na historia yetu

Lugha inayojenga taswira na kutambulisha hisia za binadamu na maingilano yake na wenzake

Kuwaunga watu

Kufunza amali za jamii, Kukuza uwezo wa kufikiri

Kuimarisha ujuzi wa lugha

(Hoja 7 al 7)

2. (a) Eleza tofauti kati ya fasihi simulizi na fasihi andishi (alama 9).

(Kadiria majibu ya wanafunzi. Hoja 9 al 9)

- (b) Eleza udhaifu wa njia za kisasa za kuhifadhi fasihi simulizi.(alama 6)

Maandishi hupoteza ladha kwa sababu hatusikii sauti ya mimulizi wala kuona sanaa ya maonyesho au maigizo

Kanda za sauti hupoteza uhai kwa sababu japo zinzonyesha matendo hatuwaoni watendaji katika uhalisia wao

Uhifadhi wa kisasa unaondoa maingiliano kati ya msanii na hadhira

(Kutaja al 1 kueleza al. 1 jumla al 6)

3. (a) Jadili matatizo yanayoweza kumkumba mtafiti wa fasihi simulizi. (alama 10)

Kukataliwa kwa misingi ya kijabila

Tofauti za lugha mila na utamaduni wa jamii ambamo utafiti unafanywa

Kutojitolea kushiriki

Kudai malipo au zawadi

Shida za mawasilano, usafiri, uchukuzi

Ukosefu wa amani

Tofauti za kidini

Uhaba wa ufadhili au misaada

Ukosefu wa vifaa maalum

Umasikini au utajiria wa juu

(Hoja 10 al 10)

- (b) Taja na kufafanu kipera cha mazungumzo. (alama 5)

Malumbano,mawaidha, ulumbi, sogu, vitanza ndimi.

(Hoja 5 al 5 zilizelezwa)

4. (a) Eleza maana ya nadharia. (alama 2)

5. Maelezo, dhana au maelezo yanayotolewa kueleza hali fulani.

(Kadiria majibu. Tuzo al 2)

(b) Eleza malengo ya kufanya utafiti katika fasihi simulizi. (alama 13)

Kufafanua matumizi ya tanzu zozote za fasihi simulizi
Kuchanganua muundo, mtindo na maudhui ya utanzu wowote
Kuratibu, kuchanganua kukusanya na kuhifadhi tanzu zozote
Kueleza uhusiano kati ya utanzu wowote na mazingira ya jamii
Kueleza mazingira ya kijiografia, kisiasa, kitamaduni, kijamii
Kuchota ukwasi wa msamiati na matumizi mengine ya lugha
Kufafanua amali, falsafa, historian na elimu zilizomo katika fasihi simulizi
Hatari ya kutoweka
Kuaga dunia kwa wazee
Kuokoka
Kuhifadhi vito na vipengele muhimu
Kukuza stadi za utafiti.

6. Jadili kwa kina mbinu muhimu za kufanya utafiti katika fasihi simulizi. (alama 15)
(Mahojiano, hojaji, uchunguzi ushiriki, maktaba au makavazi, kutalii na kukusanya)
(Hoja 5 al 3 kila hoja)

7. (a) Eleza maana ya dhana zifuatazo: (alama 10)

- (i) Hurafa
- (ii) Hekaya
- (iii) Maghani
- (iv) Miviga
- (v) Methali

(kila hoja al 2 kila. kadiria majibu)

(b) Eleza njia zinazotumiwa kuhifadhi na kueneza fasihi simulizi. (alama 5)

(Kaseti/ kanda za sauti, redio, runinga, vitabu na magazeti(maandishi), picha za kamera, tarakilishi.)

(Kutaja al.1 kufafanua al.1)

8. (a) fafanua namna fani na maudhui yanavyojitokeza katika fasihi simulizi(alama 8)

(b) Eleza mabadiliko ambayo yametokea katika fasihi simulizi. (alama 7)

(Mahali, wakati, lengo, watendaji, hadhira vyombo, mavazi, lugha, matayarisho, uhalisia.)

(kutaja al. nusu kueleza nusu)

KIS 211: ORAL LITERATURE (FASIHI SIMULIZI)

2013/2014 ACADEMIC YEAR

SPECIAL/SUPPLEMENTARY

MAAGIZO: JIBU MASWALI MANNE; SWALI LA KWANZA NI LA LAZIMA

1. (a) Eleza maana ya nadharia. (alama 2)

Miongozo inayomsaidia msomaji wa kazi ya fasihi kuifafanua kazi ile kwa mujibu wa vigezo vilivyowekwa/ vinavyozalika kutokana na uchunguzi wa aina mbalimbali za fasihi/ jumla ya maelekezo yanayomsaidia msomaji au msomaji au mhakiki kuifahamu kazi ya fasihi kwa kufuata utaratibu maalum/ Maelezo, dhana au maelezo yanayotolewa kueleza hali fulani.

(Kadiria majibu. Tuzo al.2)

- (b) Eleza vipengele vinne muhimu vya fasihi simulizi. (alama 8)

Fanani, hadhira, pahali, tukio
(Kutaja al.1 kueleza al.1 jumla al. 8)

- (c) Eleza udhaifu wa njia za kisasa za kuhifadhi fasihi simulizi.(alama 6)

Maandishi hupoteza ladha kwa sababu hatusikii sauti ya mimulizi wala kuona sanaa ya maonyesho au maigizo

Kanda za sauti hupoteza uhai kwa sababu japo zinzonyesha matendo hatuwaoni watendaji katika uhalisia wao

Uhifadhi wa kisasa unaondoa maingiliano kati ya msanii na hadhira

- (Kutaja al.1 kueleza al.1 jumla al. 6)

- (d) Eleza malengo ya kufanya utafiti katika fasihi simulizi. (alama 9)

Kufafanua matumizi ya tanzu zozote za fasihi simulizi

Kuchanganua muundo, mtindo na maudhui ya utanzu wowote

Kuratibu, kuchanganua kukusanya na kuhifadhi tanzu zozote

Kueleza uhusiano kati ya utanzu wowote na mazingira ya jamii

Kueleza mazingira ya kijiografia, kisiasa, kitamaduni, kijamii
Kuchota ukwasi wa msamiati na matumizi mengine ya lugha
Kufafanua amali, falsafa, historian na elimu zilizomo katika fasihi simulizi
Hatari ya kutoweka
Kuaga dunia kwa wazee
Kuokoka
Kuhifadi vito na vipengele muhimu
Kukuza stadi za utafiti.

(Hoja 9 al 9)

2. Kwa kutoa mifano anuwai, fafanua kipera cha hadithi katika fasihi simulizi.
(alama 15)

Maana ya hadithi al 1

Usuli, visasili, mighani/ visakale, mazimwi, hekaya, hurafa, mtanziko, sitiari,
mbaazi.

(Hoja 7, maelezo al 7 jumla 14)

3. (a) Eleza matatizo yanayoweza kumkumba mtafiti wa fasihi simulizi (alama 9)

Kukataliwa kwa misingi ya kijabila

Tofauti za lugha mila na utamaduni wa jamii ambamo utafiti unafanywa

Kutojitolea kushiriki

Kudai malipo au zawadi

Shida za mawasilano, usafiri, uchukuzi

Ukosefu wa amani

Tofauti za kidini

Uhaba wa ufadhili au misaada

Ukosefu wa vifaa maalum

Umasikini au utajiria wa juu

(Hoja 9 al.9)

- (b) Taja na kufafanua nadharia ambazo zinaeleza asili ya fasihi simulizi. (alama 6)

(Nadharia ya hisi za binadamu, ya kazi na kidhanifu.)

(Kutaja al 1 kueleza al. 1)

4. (a) Eleza maana ya ngomezi. (al 1)

(Al.1 kadiria majibu)

(b) Eleza mabadiliko ambayo yametokea katika fasihi simulizi. (alama 14)
(Mahali, wakati, lengo, watendaji, hadhira vyombo, mavazi, lugha, matayarisho, uhalisia.)

(kutaja al. 1 1 kueleza 1 jumla al. 14)

(Matumizi ya ngoma au zana za muziki katika kupitisha ujumbe
Al 1)

5. Fafanua mbinu zinazotumiwa uwanjani kutafiti fasihi simulizi (alama 15)

(Mahojiano, hojaji, uchunguzi ushiriki, maktaba au makavazi, kutalii na kukusanya).
Kutaja hoja al 1 maelezo al 2 jumla 15)

6. (a) Eleza tofauti kati ya fasihi simulizi na fasihi andishi (alama 8)

(Kadiria majibu ya wanafunzi).

(Kila hoja al.1 jumla al.8)

(b) Fafanua dhima ya fasihi simulizi katika jamii (alama 7)

(Kila hoja al.1 jumla al.7)

7. Taja mihimili ya nadharia ya ubadilikaji na uonyeshe jinsi inavyoweza kutumiwa
kuhakiki kipera cha maigizo katika fasihi simulizi. (alama 10)

Mabadiliko ni jambo la kawaida, huelekeza, yana ulazaima, hayana kikomo na huwa na
vyanzo

(Kutaja al 5 kutumikiza al. 10)